

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

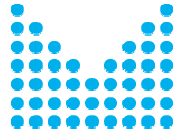
Demografické, socioekonomické a kulturní charakteristiky migrantů ze třetích zemí Přístup migrantů ke zdravotní péči

Mgr. Karolína Dobiášová

1.Lékařská fakulta UK

Ústav veřejného zdravotnictví a medicínského práva

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

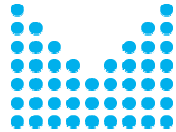
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Struktura přednášky:

- Úvod
- Současný stav a vývoj migrace v ČR
- Demografická struktura migrantů
- Ukrajinská migrace v ČR
- Vietnamská migrace v ČR
- Zdravotní stav migrantů dle oficiálních statistik
- Dostupnost zdravotní péče pro migranty v ČR

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

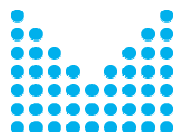
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Úvod

- **Migrace** je celosvětový fenomén. Odhaduje se, že na mezinárodní úrovni se každý rok za prací a lepším životem stěhuje více než 200 milionů lidí, z nichž okolo 30-40 milionů tvoří ilegální migranti.
- Existují **různé skupiny migrantů**, které se liší v motivaci k migraci i v možnostech uplatnění a integrace v nové zemi.
- **Příčiny migrace** - ekonomické, a mimoekonomické (politické, kulturní, náboženské, environmentální...), často se prolínají.

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

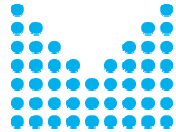
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Příčiny zdravotních rizik migrantů

- **Zevní příčiny:** změny klimatu, kulturní odlišnost nového prostředí, vztah místní populace k migrantům,...
- **Vnitřní příčiny:** problémy komunikace v cizím jazyce, sociální izolace (často i od rodiny), změny v trávení volného času, omezená možnost navazovat neformální vztahy, zvýšená nutnost adaptace,...
- **Možnost ohrožení veřejného zájmu:** ve smyslu přenosu infekčních nemocí, zhoršování zdravotního stavu migrantů vzhledem ke změně životních podmínek

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

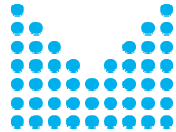
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Migrace v ČR

- **ČR patří k zemím s nejrychlejším růstem migrace. V letech 1990 – 2006, počet cizinců vzrostl desetkrát.** (*Zpráva OECD o sociální a ekonomické situaci v členských zemích, 2006*)
- **Jedná se převážně o migraci pracovní.**

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Populace migrantů v ČR

Celkový počet (k 31.3. 2010): 430 000 (cca 4,2 % populace)

Počet legálních migrantů kulminoval v květnu 2009 (444 tis.) a od té doby klesá.

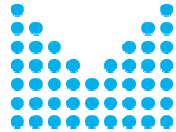
- S trvalým pobytem 40% Ženy 40 %
- S dlouhodobým pobytem 60% Muži 60 %

Nelegální migranti: 40 000 – 300 000 (odhad, Drbohlav 2007)

Narodnostní struktura:

- Ukrajinci 30 % Rusové 6 %
- Vietnamci 14 % EU 33%

**“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ekonomická aktivita

Ke konci roku 2008 (ČSÚ)

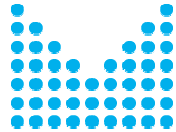
Ekonomicky aktivních 87 % všech migrantů – z toho

Zaměstnanci	78 %
Podnikatelé	22 %

Důsledek ekonomické krize – v roce 2009 pokles
zaměstnaných cizinců na 72 %.

Strmě klesá zejména počet zaměstnanců z tzv. „třetích
zemí“ (nejvíce Ukrajinci, Mongolové, apod.)

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

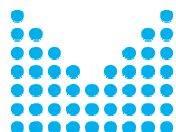

Věková struktura

- **Dospělí 20 – 65** **87%**
- **Děti a dospívající** **10% (z toho 77 % jsou děti z tzv. třetích zemí)**
- **Starší 65 let** **3% (z toho 38 % jsou cizinci z tzv. třetích zemí)**

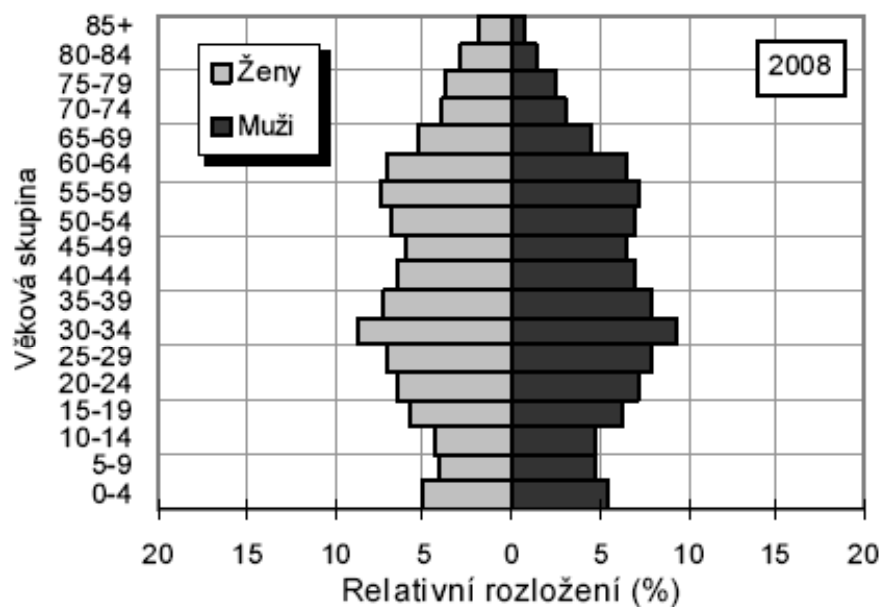
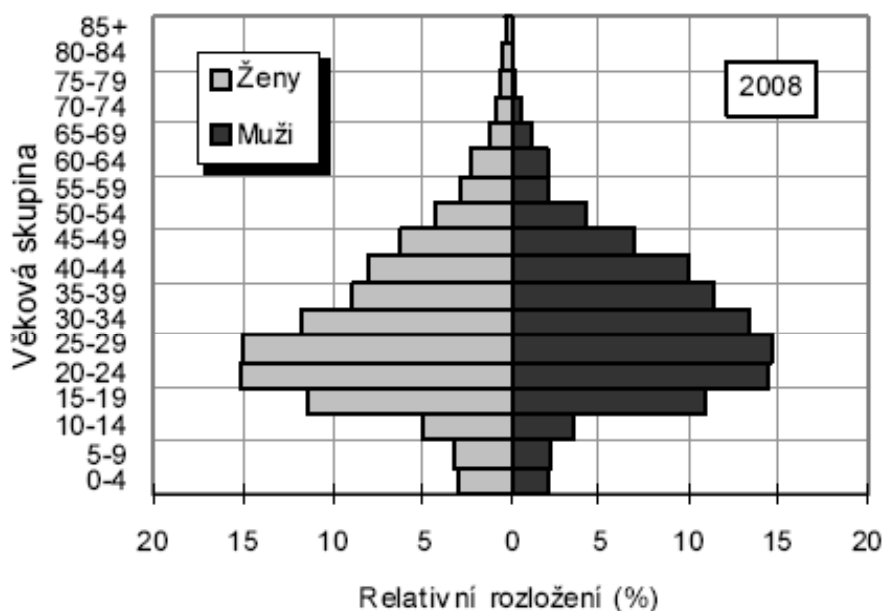
“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

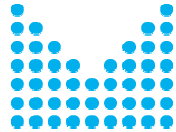
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Věková struktura cizinců a občanů ČR v roce 2008 (ČSÚ)

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

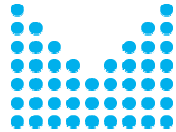
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ukrajinská migrace v ČR

- Mezi migranty z tzv. „třetích zemí“ jsou Ukrajinci **největší národnostní skupinou** na území ČR
- Ukrajinci jsou stejně jako Češi a Slováci příslušníky **slovanských národů**
- V ČR k 31.12. 2008 pobývalo dlouhodobě legálně **132 000 Ukrajinců**
- Z toho **41 % žen**
- **70 %** má přechodný pobyt, jen **30 %** trvalý pobyt
- Názory odborníků na vzdělanostní a kvalifikační strukturu nové vlny ukrajinských migrantů se liší (*Drbohlav 2001, Horáková 2001, Leontieva 2008*). Faktem je, že **naprostá většina Ukrajinců vlastních povolení k zaměstnání v ČR je zaměstnána v dělnických profesích** nevyžadujících ani střední vzdělání (*Horáková 2001, Leontieva 2008*).

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

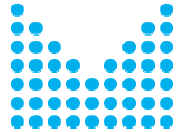
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ukrajinská migrace v ČR

- Do České republiky za prací přicházejí Ukrajinci **hlavně ze západních oblastí, především ze zakarpatské oblasti**, kde je největší nezaměstnanost. Migrační pásmo se posunuje dále na východ Ukrajiny a v současné době za výdělkem do ČR jezdí také z centrálních a dokonce východních částí země (*Horáková 2001*)
- Ukrajinská migrace je převážně **cyklickou migrací**, tj. jenom malá část (okolo 20-25 %) Ukrajinců počítá s tím, že zůstane v ČR navždy (*Uherek 2001, Dobiášová 2004*)
- Nově přicházející Ukrajinci nežijí příliš bohatým kulturním životem. Většinou **pracují neúměrně přesčas (i 10-12 hodin každý den v týdnu)**. Velká část ukrajinských pracovníků s povolením k zaměstnání je zapojena do tzv. "**klientského**" **systemu** (system zprostředkovacích firem, které organizují práci, obstarávají povolení k pobytu, zařizují ubytování,..) Běžnou odměnou za takovéto služby je až polovina vydělaného platu.

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

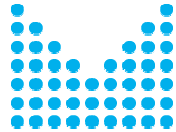
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ukrajinská migrace v ČR

Důležitou charakteristikou ukrajinské migrační komunity v ČR je poměrně **vysoká religiozita**. Dominantní církví je na Ukrajině pravoslavná církev, avšak v západní části Ukrajiny je velmi rozšířené **řecko-katolické vyznání**, které je kombinací východního ortodoxního ritu a uznáním papeže jako nejvyššího představitele církve. Náboženské svátky má řecko-katolická církev velmi podobné, ale časově posunuté o jeden týden.

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

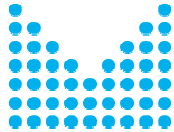
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Vietnamská migrace v ČR

- Socialistická republika Vietnam je **stát v jihovýchodní Asii** s více než dvoutisíciletou historií.
- **Před rokem 1989**, na základě mezivládních dohod v první polovině 80. let přijelo do ČRz Vietnamu přijelo kolem 35 tisíc lidí, část zde zůstala
- **Po roce 1989** - proměna migrace Vietnamců ve **standardní ekonomickou migraci**
- Do ČR v naprosté většině případů odcházejí lidé **z venkova a chudších provincií**. Motivem migrace do ČR je v naprosté většině možnost zlepšení ekonomické situace, vidina lepšího výdělku.
- V ČR k 31.12. 2008 pobývalo dlouhodobě legálně **60 000 Vietnamců**
- Z toho **39 % žen**
- 43 % má přechodný pobyt, jen **57 % trvalý pobyt**
- Jsou skupinou **cizinců s největším počtem lidí v mladém věku** – Vietnamci se tedy u nás natrvalo usazují a zakládají rodiny
- Vietnamci v Česku především **podnikají**
- Snad nejvýraznějším **rysem vietnamské komunity** u nás je její **uzavřenost**

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

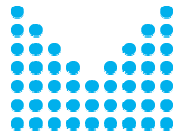
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Vietnamská migrace v ČR

- Vietnamci, kteří k nám přijíždějí, zažívají **kulturní šok, pramenící z velké odlišnosti kultur.**
- **Náboženský život Vietnamců**, žijících v ČR, je velmi nenápadný, většina z nich se nehlásí veřejně k žádné etablované církvi a nejsou formálně v církvích organizováni. **Ve Vietnamu je nejrozšířenější buddhismus.** Pro všechny Vietnamce je nesmírně **zakořeněná tradice uctívání předků**, Vietnamci nezávisle na náboženském vyznání se k němu hlásí a mají oltář svých předků ve svých domovech.
- Podle některých odborníků se však **mladší generace Vietnamců**, kteří se zde již narodili, výrazně odlišuje od starších migrantů, a to především mírou zapojení do české společnosti (*Kocourek, 2005, Brouček, 2005*).

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

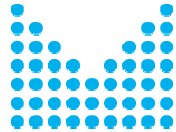
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Migranti – zdravotní stav dle oficiálních statistik

- Možnost využití oficiálních statistických údajů pro popis zdraví cizinců jako celku je velmi omezená.
- Například u spotřeby zdravotní péče nejsou sledovány všechny kategorie cizinců a sleduje se jen spotřeba nemocniční péče.
- U všech cizinců se sleduje výskyt TBC, AIDS a pohlavně přenosných nemocí.

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Výzkumy zdraví migrantů

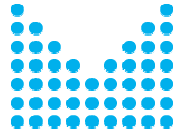
- **Počátky výzkumů sahají do 80. let minulého století**, kdy byla provedena ojedinělá studie zdravotního stavu migrantů, kteří v té době v Československu pobývali na základě vládních dohod - Vietnamců a Kubánců.

Výzkumy v 90 tých letech (*Nsvadbová 1996, Nsvadbová a kol. 1998, 1999*)

(3. LF UK Praha, katedře geografické medicíny)

- studie o zdraví, adaptaci a integraci Volyňských Čechů přesídlených z Ukrajiny a Běloruska
- studie zaměřená na zdravotní, psychologické a sociální aspekty migrace formou analýzy zdravotní dokumentace u hospitalizovaných cizinců ve dvou pražských nemocnicích a v Psychiatrické léčebně v Praze –Bohnicích.

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

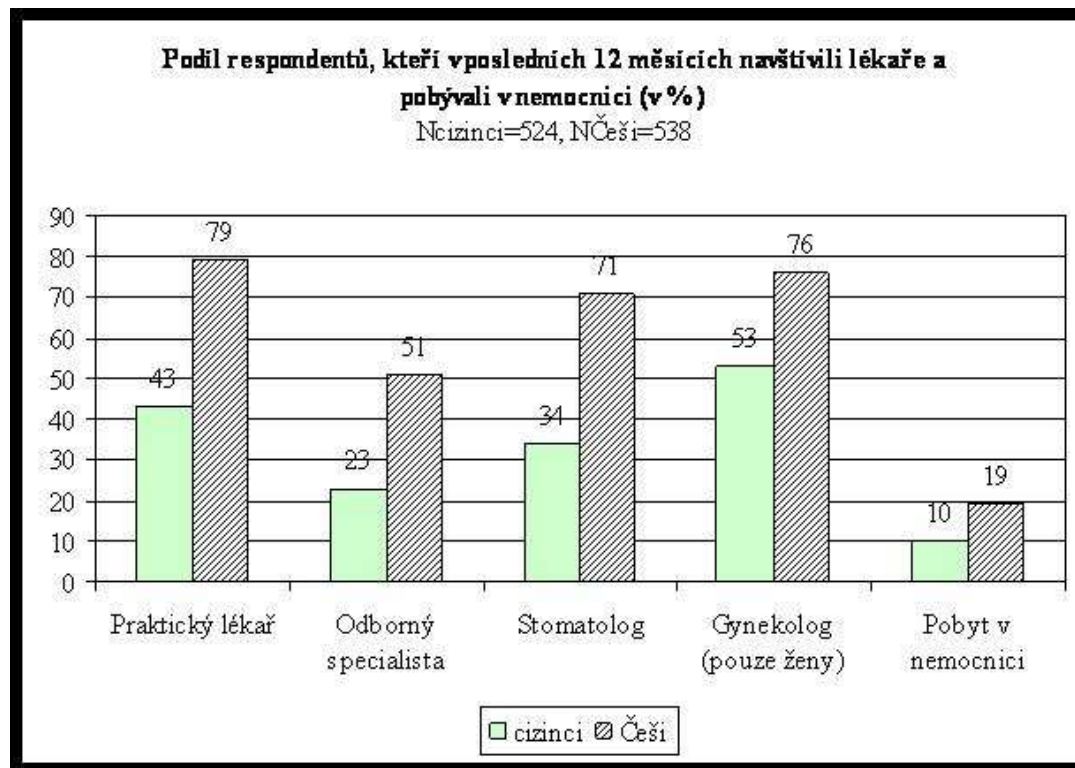

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

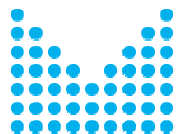

Výzkumy zdraví migrantů

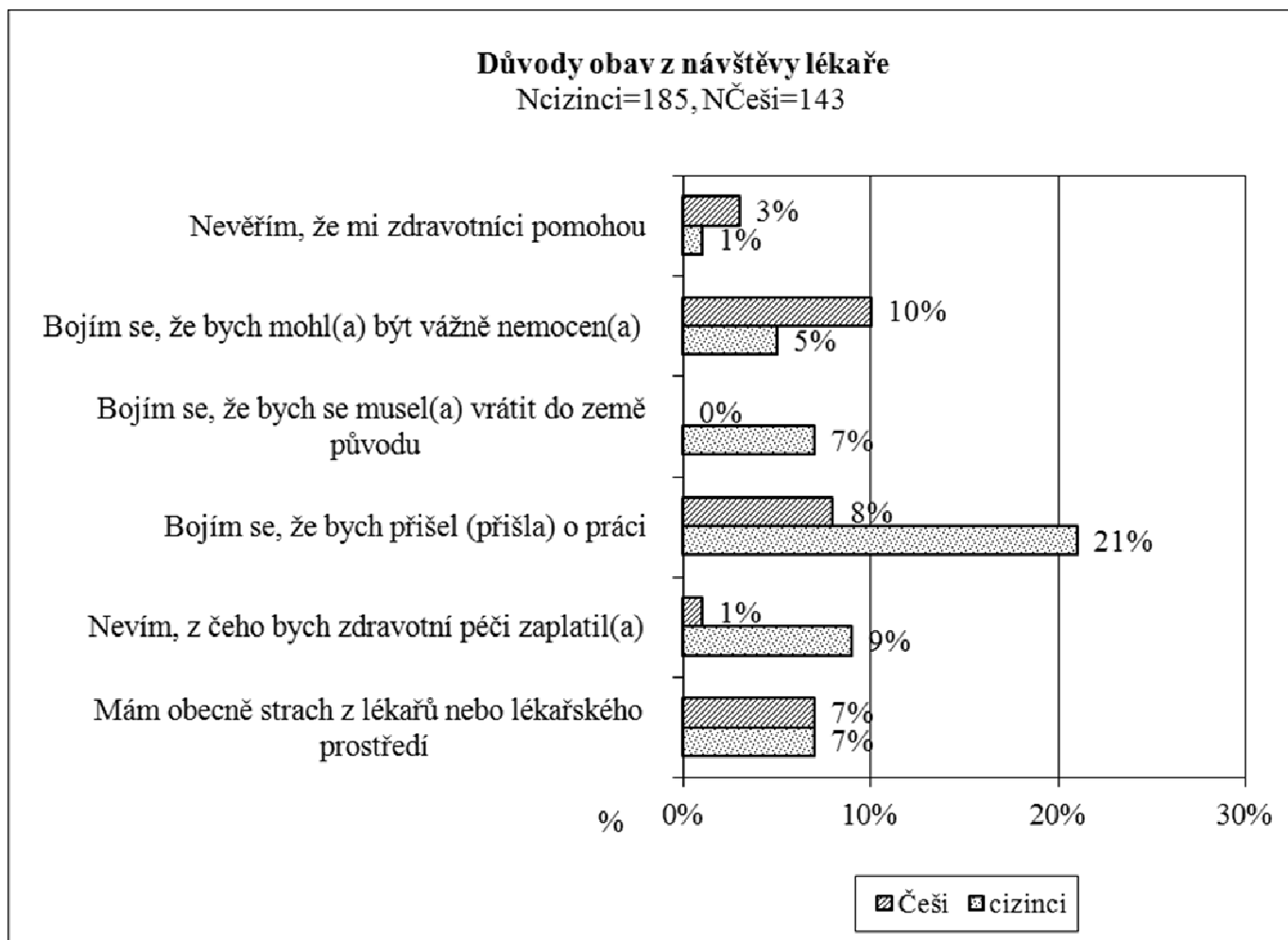
- Komparativní výzkum subjektivního hodnocení zdravotního stavu a čerpání zdravotní péče migrantů z bývalého SSSR a české populace - 2003**

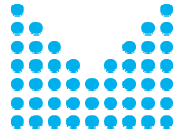
“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

**“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků**

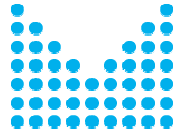
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Výzkumy zdraví migrantů

- Imigranti obou pohlaví udávali lepší subjektivní zdraví, méně chronických nemocí a méně zdravotních problémů.
- **„Efekt zdravého imigranta“** je výsledkem „samovýběrového“ procesu, v němž se v zásadě pro migraci rozhodují lidé, kteří jsou zdatní a motivovaní.
- Subjektivní hodnocení zdravotního stavu se u imigrantů zhoršuje s rostoucí délkou pobytu v ČR.
- Tuto výhodu však migranti časem ztrácí a jejich zdraví se naopak zhoršuje díky psychologickému a sociálnímu stresu, který je spojený s migrací (jiná kultura, jazyk, chudoba, rizikové pracovní podmínky, nedostatečná zdravotní péče).

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

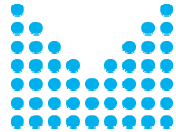
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Migranti – přístup ke zdravotní péči

- **Cizinci dlouhodobě pobývající v ČR musí mít ze zákona zdravotní pojištění**
- Podle Zákona o pobytu cizinců **je cizinec povinen prokázat cizinecké policii při pobytové kontrole, že má zajištěnou úhradu nákladů na zdravotní péči**, a to kdykoliv během pobytu.
- Cizinci mohou tuto povinnost splnit prostřednictvím **veřejného nebo komerčního zdravotního pojištění**.
- **Přístup ke zdravotní péči se odvíjí od pobytového statusu, od typu ekonomické aktivity a od země původu**

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Migranti – přístup ke zdravotní péči

Stejný přístup ke zdravotní péči jako majoritní populace mají všichni migranti, kteří jsou účastníky veřejného zdravotního pojištění:

- Občané EU, včetně rodinných příslušníků

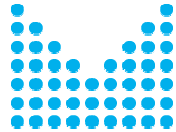
Občané z tzv. třetích zemí pokud jsou:

- osoby s trvalým pobytem (možno získat po 5 letech pobytu)

- osoby zaměstnané u českého zaměstnavatele

- azylanti, žadatelé o azyl, a další v zákoně uvedené skupiny cizinců

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Migranti – přístup ke zdravotní péči

Ostatní jsou odkázáni na komerční zdravotní pojištění jsou následující cizinci ze třetích zemí:

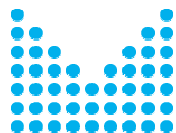
- Živnostníci a podnikatelé bez trvalého pobytu
- Rodinní příslušníci, tj. děti, manželé, starší rodiče, dokonce i manželé/manželky českých občanů (do 2 let po sňatku), kteří nepracují v ČR jako zaměstnanci nebo nemají trvalý pobyt
- Studenti
- Cizinci pobývající v ČR neoprávněně ?
- Jedná se cca o 120 – 140 tisíc osob

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

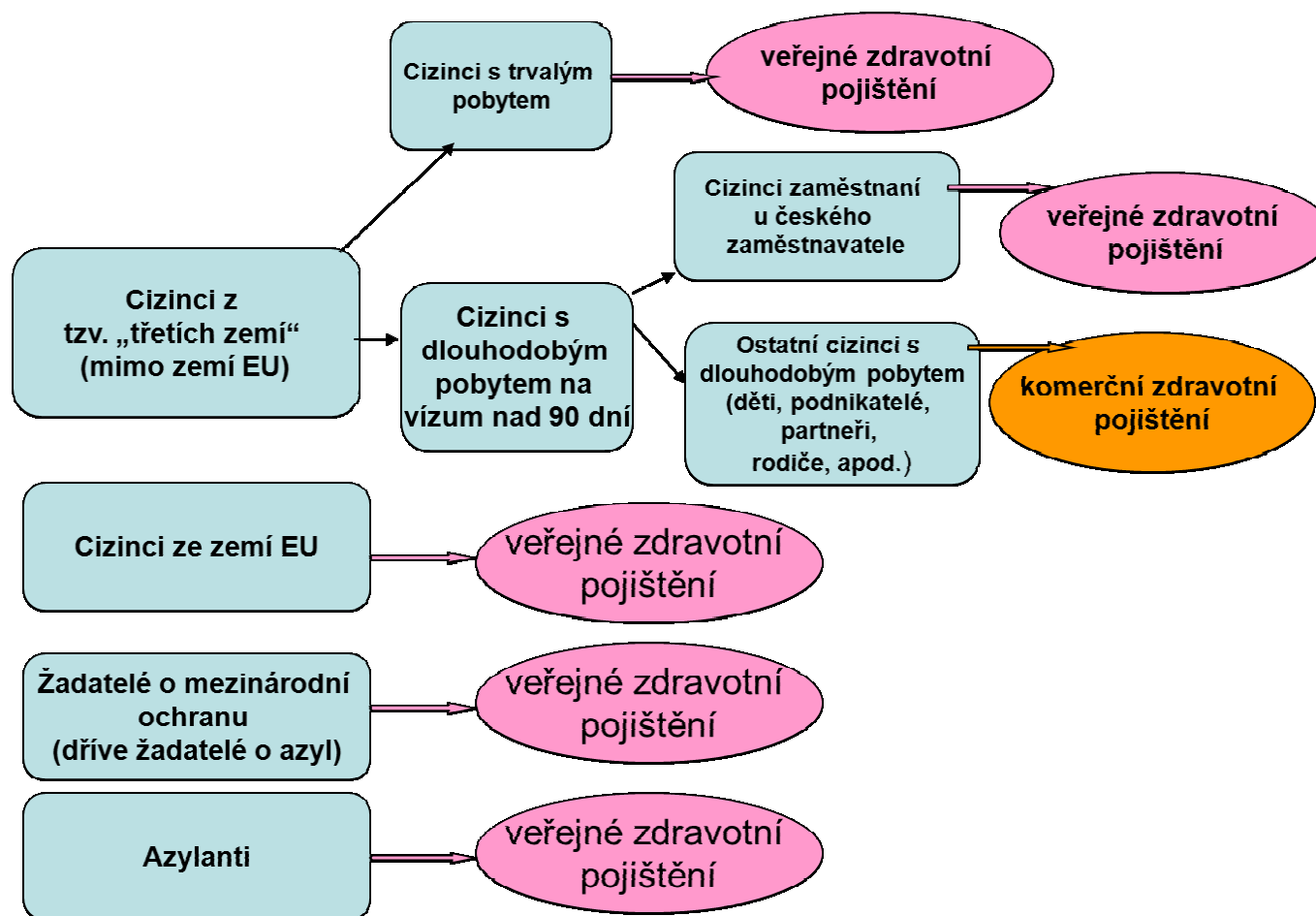
EVROPSKÁ UNIE

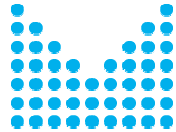
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zdravotní pojištění cizinců, kteří pobývají dlouhodobě na území ČR, dle země původu a typu pobytu:

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

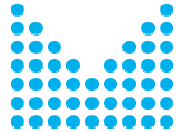

„Nelegální, neregulerní imigranti“

- vstoupili do země nelegálně, bez povolení a na území ČR nadále zůstávají, aniž by se spojili s úřady nebo podali žádost o mezinárodní ochranu; nebo
- vstoupily na území země legálně se všemi potřebnými dokumenty, překročily ale délku povoleného pobytu
- Pokud nejsou pojištěni komerčně (85 %), **hradí zdravotní péči v hotovosti.**

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

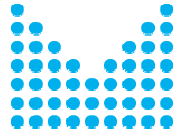
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

„Nelegální, neregulerní imigranti“

- „Zdravotníci **nemají povinnost** ohlásit nelegálního migranta úřadům.“
- Ministerstvo zdravotnictví vydalo v srpnu 2009 novou vyhlášku (MZČR/2009, Věstník číslo 6), která se týká plateb za zdravotní ošetření cizinců. Dle této vyhlášky **nesmí** být ceny za **nutnou a neodkladnou zdravotní péči** poskytnutou cizincům účtovány **v tržních cenách, ale ve stejné výši, jakou proplácejí veřejné zdravotní pojišťovny.**

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

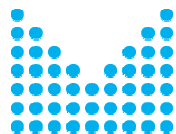
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Strategie zajištění péče u cizinců bez zdravotního pojištění *(Dobiášová 2004, Jelínková 2007)*

- Platba v hotovosti
- Využití pojištění známého
- Využití zfalšované nebo již neplatné karty pojištěnce
- Vytvoření splátkového kalendáře
- Požadání o azyl
- Pomoc nevládních organizací
- Návštěva lékárny
- Komunikace se zemí původu (např. lékař na telefonu)

“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků

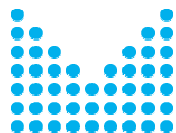

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji za pozornost

**“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Literatura

Mocková, J: Specifika ošetrovateľskej péče u vietnamských žien v súvislosti s porodom a šestinedelím, *Moderní babičtví 10*, 2006

Dobiášová, K. et al.: Zdravotní stav a péče o zdraví občanů bývalého SSSR pobývajících dlouhodobě v ČR a občanů ČR, IZPE 2004

Jelínková, M.: Přístup (ne)legálních migrantů ke zdravotní péči, migraceonline.cz, 2007

Hnilicová, H., Dobiášová, K.: Zpráva o stavu zdraví a zdravotní péči pro migranty v ČR, 1.LF UK 2009, mighealth.net/cz, cit. 26.5. 2010

Leontieva, Y., Vojtková, M (2008): Výzkum záměrů cizinců ze třetích zemí, kteří přijíždějí do ČR pracovat na základě povolení k zaměstnání, usadit se dlouhodoběji nebo trvale v ČR. Výstupy z výzkumu Sociologického ústavu AV ČR (MPSV -01-144/06). Prezentace výsledků na semináři Cizinci v ČR, Česká demografická společnost, 20.2.2008

Nesvadbová a kol.: *Studie zdravotního stavu a sociální problematiky ekonomických migrantů v letech 1996-1999*. Závěrečná zpráva z výzkumu IGA MZ ČR 3621- 3

Nesvadbová, L. Rutsch, Kroupa, A., Vajnarová, Sojka, S.: Zdravotní, psychologické a sociální aspekty migrace. Praha 1998

Nesvadbová, L. Migrace – adaptace – integrace . Longitudinální studie zdravotního stavu osob přesídlených z Černobylské oblasti Ukrajiny Studie zdravotního stavu a sociální problematiky ekonomických migrantů v ČR, Praha 1996

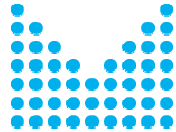
NESVADBOVÁ, L. a kol.: Péče o cizince v ordinaci lékaře v ČR., Kostelec nad Černými lesy, IZPE, 2003, ISBN 80-86625-12-5

Drbohlav, D., Jánková, E., Šelepová, Š.(2001) Ukrajinská komunita v České republice, In: Šišková, T.: Menšiny a migranty v ČR, Praha, Portál

Horáková, M. (2001): Zaměstnávání cizinců v ČR., Část 1. Integrace na trhu práce, VÚPS

Horáková M., D. Čerňanská 2001. Zaměstnávání cizinců v České republice. Část II. Závěrečná zpráva z empirického šetření. Praha: VÚPSV.

**“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Literatura

Uherek, Z. (2001): Rekonstrukce vybraných podmínek života pracovní migrace z Ukrajiny do ČR na základě šetření na Zakarpatské Ukrajině - případová studie. In Háva et al.: Analýza zdravotní péče o cizince v ČR, IZPE Kostelec nad Černými Lesy

Brouček, S.: **Historie imigrace z Vietnamu do Českých zemí**, 2005, [3]

Brouček, S.: **Vietnamci v České republice**, 2004 [4]

Kocourek, J.: **Vietnamci v ČR, 2005**, [5]

Velemínská M., Hudáčková, A. (2006): **K problematice uspokojování potřeb u jedinců vietnamské a a čínské minority v hraničních situacích**. Zdravotnictvo a sociální práce, 2006, roč.1, č.3, s. 66

Samková, J., Tóthová, V., Velemínský, M., Sedláková, G. (2005): **Zajištění efektivní, kulturně diferencované ošetrovatelské péče pro vietnamskou a čínskou minoritu v ČR**. Nové trendy v ošetrovatelství IV, 9, 342 - 350

Mighealth.net.cz

Migraceonline.cz

**“Středisko vzdělávání ke vstřícné zdravotní péči o příslušníky třetích zemí 1“
Projekt je spolufinancován obecným programem Solidarita a řízení migračních toků**